

Журналац

Година X децембар 2019

мале новине за децу и родитеље

Новогодишња прича

ЗАВРЗЛАМЕ ОД СНЕГА

Не знам вама, али мени је Нова година најлепши празник. Док се у мојој породици чека ноћ, ја у својој соби сањам. Можда сам и заспао, ја сам сањао да је освануо први дан Нове године. Снег пада у великим пахуљама. Све бело. Деца се трудвају и санкају, а ја кроз прозор вичем: "Чујте и почујте! Отвара се Снегопарк! Аутобуси чекају, чекају на нас". Одједном, Снегопарк. Какав је? Па, јун разних заврзлама од снега. Ски-скакаоница, шоботани од пахуља циновске величине. И шаман не знамо где би пре, шрчимо, смејемо се, зовемо, кад се чу обавештење да је крај радног времена и да се Снегопарк затвара. Ау! Деца се раслакала. Плачу ли плачу, а од силних суза снег поче да се топи. Онда они још више плачу, а снег се све више топи. Ја не знам шта бих, видим неће остати ништа од Снегопарка, ја им обедах да ако они престану да

плачу, ја ћу поново да изградим Снегопарк преко ноћи и сутра ћемо доћи да се забављамо. Онда чујем глас маме: "Срећна Нова година".

Тарик Плојовић (12)

„ЖУРНАЛАЦ“ ЈУБИЛАРАЦ

Ово је наш 25 број! Мала школа новинарства „Жур за журналце“ коју је конципирала и коју води новинар Индира Хаџагић-Дураковић почела је у јесен 2010. године као део пројекта Библиотеке „Вук Караџић“ који је финансирао Министарство за културу. Од тада, па до овог децембра, кроз школу је прошло стотинак ученика виших разреда основне школе али и средњошколаца са циљем да се млади што раније упознају са функционисањем медија, да развијају критичко мишљење о свету око себе, појавама али и садржајима које нуде савремени медији који су веома присутни у њиховој свакодневици и често пресудно утичу на формирање ставова и укуса. Захваљујући великом разумевању Библиотеке „Вук Караџић“ која је ову јединствену школу новинарства као својеврсну радионицу уврстила у свој годишњи програм рада, „журналци“ славе јубилеј: ово

латиници. Директорица Библиотеке „Вук Караџић“ Садиа Хоџић даје пуну подршку оваквом раду са децом и задовољна је што је издавач по много чему посебне публикације коју стварају деца. До сада је у „Журналцу“ објављено преко 300 текстова ученика. Са „Журналцем“ је сарађивала и Јасминка Петровић најчитанији писац за децу и као резултат те сарадње су и бројни текстови „журналаца“ који су се нашли у књизи „Пријеполје из дечјег угла“ у издању Библиотеке „Вук Караџић“. „Журналац“ се нашао и у годишњаку „Данице за младе“

у оквиру Вукове задужбине као једна од најбољих публикација за децу у Србији.

А за новогодишњи, јубиларни, 25. број честитке су послали они који су били (и остали) „журналци“:

Ирфан Гојак (Студент 4. године Електротехничког факултета у Франкфурту и Дармштадту): За срећу је довољан мали новогодишњи поклон. У њему осмех и снажно пријатељство, украшен бојама оптимизма и искрене људске љубави. Срећан крај, и сигуран почетак нове деценије.

Ђорђе Мрдовић (17 година, Пријеполска гимназија):

Желим вам годину среће, годину здравља, годину радости, годину успеха!

Исидора Ракић (21. година, Српска књижевност и језик): Нека вам Нова буде весела, критична, дружељубива, занимљива и маштовита, баш као

Журналац!

Амар Гашанин (17 година, Пријеполска гимназија): Садашњим и будућим снагама „Журналац“, желим од срца да честитам Нову годину!

Зелда Аломеровић (Студент Правног факултета, 22 године): Надам се да ће ваша прослава жуборити од среће.

Марко Мрдовић (Школа за дизајн, Дедиње, 15 година): Нека вам новогодишња чаролија дарује све што пожелите.

Цана Тичић (17 год, Пријеполска гимназија):

Желим да иза себе оставите тугу и боли, живот је ипак ту да се воли.

Љубав и радост ширите свуда, идите право кад не знате куда. на крају тог пута чека вас неко, сад чућете што вам нико није рек'о:

уз „Журналац“ увек деца ћете бити, а то је оно што душу вашу кити.

Само за вас је честитка ова, нека вам је срећна година нова.

Неда Павловић (17 година, Пријеполска гимназија): Послаћу писмо Деда Мразу и пожељећу да вам свима кроз димњак тачно у поноћ стигне један пакетић који ће унети мирис свежих медањака у ваш дом. Пожељећу да буде пун новогодишње магије која вам доноси успех, поверење, сигурност, здравље, срећу, блискост са вашим људима, постизање циљева и ведрину мисли. Срећна Нова 2020. година.

је 25 број „Журналаца“, новина које пишу деца, посебних и по томе што један број излази на ћирилици, а следећи на

СПАВАЧИ

У свим саставима она се „ушуња“ у град или улицу и донесе разне чаролије. То донесе бунде, капуте и капице и разне простирке као „тепихе“. Из мог угла то је све другачије. Зима је хладно, ветровито, тмурно доба без сунца. Зато је и најдепресивније годишње доба. А у Пријеполу је ноћна мора. Зашто толико не волим зиму? Навешћу вам само неколико разлога. Прво, где год да кренем, свуда се клиза и велика је могућност да паднем и повредим се. Изгледа да нису само животиње у зимском сну јер и многе службе одлуче да

је паметније да преспавају период кад треба највише да раде. Уместо да соли путеве, они соли нама памет. Чујемо често да су „екипе на терену“ или да ће „бити на терену чим престану падавине“. Друго, кад год се

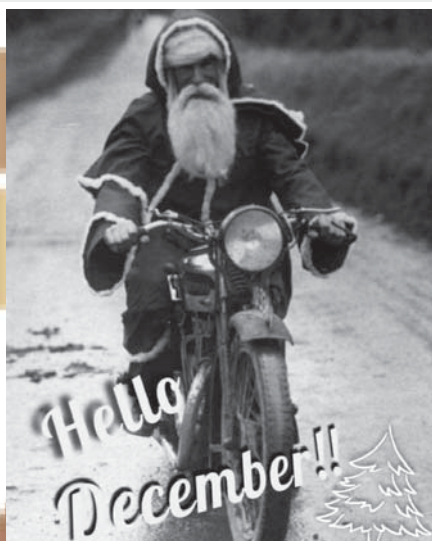
вратим кући, ципеле су ми мокре. Не само да ми се стопала смрзну, већ се и прехладим. Улице су прекривене „смрзнутим муљем“, а то је прљави и полутопљени снег. Често се чисте само главне улице, док се по осталим сналазимо. Треће, када се снег отопи, улицама теку реке. Најбоље би било да изнајмљујемо сплавове и тако стигнемо безбедно где смо пошли. Улице се неће саме сређивати. Али док се неко не прихвати посла, ја ћу мрзети зиму.

Исидора Нинчић (11)

Нека друга бајка

ДЕДА МРАЗ ИЗ ТЕРЕТАНЕ

Ко је Деда Мраз? Да ли је Деда Мраз стваран? Сва деца се то одувек питају. Да ли је он заиста драги декица са дугом белом брадом и огромним стомаком, у црвеном оделу? А шта ако је он провалник који улази људима у куће, пије млеко и једе кексиће? И како он са онаквим стомаком улази кроз димњак? Можда је он измишљотина, највећа лаж коју су смислили за децу. Зашто би лагали децу да постоји Деда Мраз који ће им донети поклоне ако буду добри? Можда су то смислили јер треба

да маштамо и верујемо у приче о добрим делима и поклонима само док смо мали?

А шта ако данас деца неће таквог Деда Мраза? Шта ако је Деда Мраз неко сасвим другачији? Можда је управо кренуо у теретану да нема стомак? Можда је управо урадио нову тетоважу? Можда је послао СМС поруку Мразици да му се придружи? Мислим, ма какав био тај Деда Мраз он је сваком детету зачарао Нову годину. И да вам кажем: чак и ако је лажан, он је онда моја омиљена лаж.

Сара Нуковић (11)

Јунак мог детињства

МАМА

Моје детињство је пуно „јунака“ али као и свако дете имам оне најважније и најдраже. За мене је то моја мама. Она је најважнија особа мога детињства и један део срца заувек је сачуван за њу. Моја мама се зове Фатима, има кратку косу, зелене очи, воли мачке и бави се шивењем одеће у шивари у којој дуго

ради са својим колегиницама. Када сам прва смена у школи, време проводим са сестром

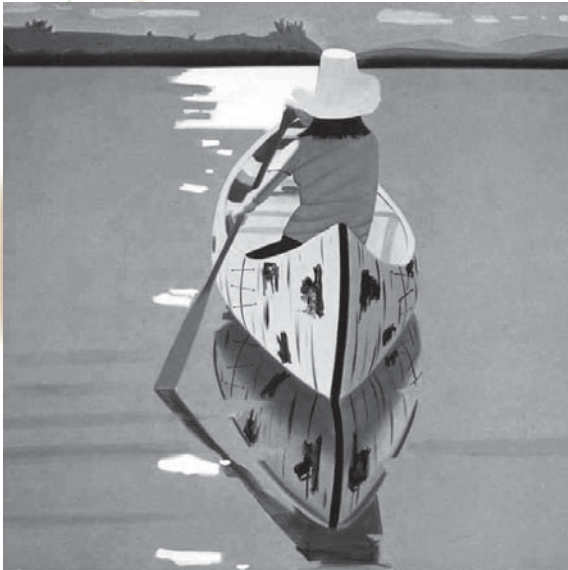
док мама не дође с посла у 15 сати. Када сам друга смена у школи, мама дође на доручак у 9 сати. Када дођем из школе, увек ме чека ручак који је мама припремила. Њој је једини нерадни дан недеља али и тај дан проведе чистећи кућу. Увек је пазила да се нешто лоше не би десило мени, сестри и брату. Она је прави јунак мога детињства. Увек је била толико брижна и пажљива.

Џенета Прељевић (10)

4

Из Сарајева у Пријеполје СТАЛНО ОТКРИВАЊЕ

Прошле школске године напустила сам Сарајево, траг у коме сам рођена и одрасла, одвојила се од једног дела своје породице и преселила се са групом члановима породице у Пријеполје. Година која је иза мене је у неким тренуцима била веома лепа,

у неким неизмерно тешка, мада мислим да ипакве периоде сви имају у свом животу. Без обзира на све варијације у доживљају, мислим да ми је драго што сам овде. Многи из већих трагова кажу да је Пријеполје веома малено али ја још нисам истражила све његове чари. Призор Лима са било које обале увек ми је нов

али и познат као било која већа сарајевска улица. У томе је мислим вредности овог међувремена од године и шест месеци. То није одмор али није ни нешто дефинитивно. Могуће да је нека припрема за живот. Волим да упознајем

овај траг јер ми се чини да има још новој или волим да ипак размислим. Можда је у томе мајка. Истина је да немам много заједничких интересовања са вршњацима овде али нисам усамљена. То је зашто што су безусловно пријатељски настројени на шта нисам навикла у великом трагу. И зашто ми је драго што сам у животу ипак нешто искусила и уверила се да то постоји. Први пут сам негде где осећам да ће ми то недостајати. И та школа и тај шумски пут од куће до школе и назад, свака улица коју сам открила. И кад одем једног дана, сад знам да ћу осећати ту жељу што то напустила али ће ме испуњавати и осећај среће што сам имала привилегију да упознам траг који у мени буди сва та осећања.

Гала Шантић (14)

Моја машта може...

ДА СЕ НЕ БИ КАЈАЛИ КАД ОДРАСТЕМО

Што ли нам је овај свет црн? Као да је нашу куглу покрио неки тамурни облачић. Што ли нам је овај свет овако тужан? Као да је велика капљица сузе пала на нас и поплавила планету. Што ли нам је овај свет овако досадан? Па, на то је лако одговорити: зато што нема маште! Зашто нема маште? Зато што нас наши другари телефони све више привлаче и постајемо зависни. Питате се, како овој данашњој деци не досади да раде једно те исто? Овако је то: ако имам нешто да учим, научићу неколико реченица, ако имам нешто да пишем највјерљивије само да имам домаћи и онда

(опет) телефон. Ја знам да сам маштовита и веома креативна и то ми је веома

драго јер у вршњачком свету све је више зависника од телефона, па лице на досадне одрасле људе. Па, шта ако се још играм са луткама и са млађим од себе, да ли сам зато мала ипак сам седми разред? Е, па није, него зато што не пристајем да одрастем. Мислите да ће вам бити забавно ако сте стално озбиљни? Е, неће, пробала сам. Имаћете довољно времена за то али ако детињство оде, а ми му не кажемо ни збогом, кајаћемо се кад будемо одрасли.

Лана Мандић (13)

Ми смо ГЕНЕРАЦИЈА „ЕЛЕКТРОНСКИХ ДНЕВНИКА“

Ове школске године у нашу школу је стигао електронски дневник. Наставници који су одељенске старешине су добили шифре и сада „кликком“ имају све на екрану: наша имена, слике, оцене, изостанке, коментаре предметних наставника о понашању на часу. Родитељи такође могу да виде оцене и изостанке своје деце, а да не морају да иду на родитељски састанак да то дознају. Провере на телефону. Као и свака новина, електронски дневник сви коментаришу. Мишљења су, наравно, подељена.

Из угла неких наставника то је превише додатног посла и они сматрају да је класични дневник бољи и прегледнији. Други са задовољством уписују оцене без хемијске оловке и налив пера. Неки наставници сматрају да је њихов ауторитет у опадању од када са собом не носе дневник. Из угла ученика који постају генерација е-дневника страшна је и помисао да ће родитељи моћи да у сваком тренутку имају увид у њихове оцене. Тренутак је да схватимо да није крив електронски дневник већ наш недостатак радних навика, организације и концентрације. Кад то схватимо, резултати ће бити бољи, а родитељи ће бити задовољни „приказом“ када укуцају шифру. Пуно посла. Беспотребна новина. Или нешто што ће унапредити школски систем. Без обзира како ко гледа, е-дневник је ту и боље се на њега што пре приближити. Чак и ако помало жалимо за оним „папирним“.

Сара Срна(13)

Моји вршњаци и ја

ДОСАДНО ЈЕ КАД СУ СВИ ИСТИ

Већина мојих вршњака се труди да се уклопи у све постојеће калује. Боје се ако не буду исти као сви да неће имати друштво. Ја не погледам очима већине, ја се не бих мењала ни због кога, осим због себе. Управо покушавам да не будем као сви јер је досадно да будемо сви исти. Не треба ми пријатељ због чијеј пријатељства морам да се мењам јер то онда није прави пријатељ. Мислим да ме моји пријатељи воле баш зато што сам оваква каква јесам. Чак и ако смо вршњаци, не

значи да морамо имати исти схватања јер можда су неки зрелији или сам можда ја зрелија од њих. Оно што ја сматрам да је дефиниција и незамисливо да се уради,

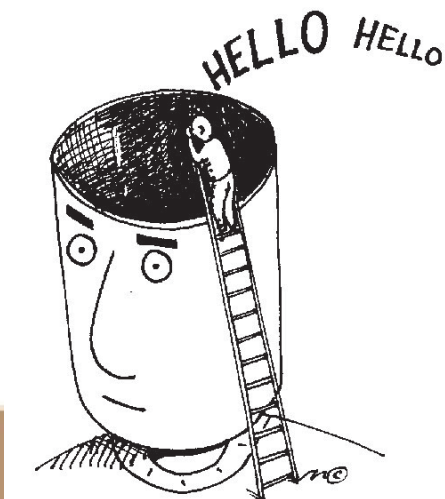
многи ће ипак подржати у страху да не буду одбачени и баш ће то ради, чак и ако је глупо, ако то ради и већина. Многи не размишљају уопште о оценама и будућности, само кад ће узети телефон, бити на друштвеној мрежи. Ту се најбоље види колико се сви труде да буду слични. Када уђеш на десет „профила“ видећеш практично исте фотографије. Зато се чини да у тој већини нема појединаца већ да је то све један човек.

Деина Дјелиг(12)

„СТИДИМ СЕ, СТИДИТЕ СЕ“

Срам, сћид или срамоћа је субјективни доживљај збој ниске оцене свој йонашања у одређеној ситуацији. Када нас је сћид? Да ли има више оних који се сћиде збој свој йонашања или оних који немају баш ни мало сћиде? Често имамо йрилику да видимо како неко иде улицом и неконтролисано йсује, омаловажава друће, вређа. За њакве се каже да немају ни йрунку образа. Каг људи лажу, да ли се икад йосћиде, барем йред собом? Каг једу и йију све и свашћа и разбацују око себе не марећи за друће, да ли их је барем некад срамоћа збој њаквој йонашања? Каг ударају или йађају живоћине, каг их муче, шућају у јарак измучене

и измрцварене, изнемоће и тладне, да ли их је срам? Они који сћаре сћвари, које им не йребају, избацују на йућ, на йроћоар, „иза йрве окуке“, да ли се икада сћиде? Да ли сви йи йоре наведени знају да йосћоје и они које би било срамоћа да баце и йаћирну марамицу ван

корйе за смеће на улици? Њих је мало, мислиће? Али, ићак их има. Такве је срам каг кажу нешто што можда није йребрало јер би моћло йовредити некоћа. Такве је срамоћа да често йозајмљују од некоћа, макар йо била и оловка. Њих је сћид ако не ураде нешто у заданом року. Зашто је оних који се не сћиде, које ничеј није срам више од оних који се сћално йреисћићују јер се сћиде да некоћа увреде, да бугу неодговорни, да не йошћују друће људе? Можда зашто што нам је некулћура све већа, а свесћ о околини све мања.

Фарук Хаћијакућовић (14)

Размишљања једне „осмакиње“

ШТА ТО ДОЛАЗИ С ГОДИНАМА

Одрастање и сазревање је процес кроз који сви пролазимо. Са одрастањем долазе многе обавезе и одговорности. Одговорна и послушна деца лакше се прилагођавају свакодневним обавезама. Нема тинејџера који није пожелео да буде оно дете коме је највећа брига да ли ће изаћи напоље да се игра или да ли ће му мама купити толико жељену играчку. С годинама обавезе постају све веће, гомилају се оне школске које могу бити и веома захтевне. Одговорност је нешто што није лако оправдати, посебно што

сте сами одговорни за своје поступке. Што више растете, то ће све маће бити некога

ко ће вас опомињати да једете, спавате на време, закључате стан, понесете јакну. То значи да постајемо самостални и све смо ближи самосталном животу и самосталном доношењу одлука које су важне за наш живот. Мислим да то није страшно, само се треба добро организовати. Не треба се плашити грешака јер их праве и најуспешнији. Са годинама искусићемо све чари и боли које чине живот. Само без панике. Ништа страшно. Важно је уживати у животу.

Дарија Чпајак (13)

Број
25

Журналац

Година X децембар 2019

мале новине за децу и родитеље

„ЖУР ЗА ЖУРНАЛЦЕ“

Кад кажемо „Журналац“ ми кажемо да је то наша слобода, опуштеност, смех, забава, наши текстови, наш став, наша машта, наши разговори, наш одмор, радост писања, учење новог, дружење, све идеје које су стале у 25 бројева малих новина које пишу деца. „Журналац“ настаје из једне радосне „журке“

. Кад кажемо „Журналац“, кажемо да је то скуп у Библиотеци где свако прилаже по нешто, а то нешто је наше размишљање о свему око нас и у нама. И зато кажемо: читајући наше текстове у „Журналацу“ гледате у будућност.

(„ЖУРНАЛЦИ“)